

Berlingske Tidende 20-01-23 (Berlingske.dk 19-01-23)

Bankerne skal befri foreningslivet for bureaukrati

Af repræsentanter for otte foreningsparaplyer*

Den 4. oktober skete der noget vigtigt for foreningslivet i Danmark. Desværre blev det overset af de fleste, fordi alle gik og ventede på det valg, som blev udskrevet dagen efter.

Derfor er der ikke mange, der har hørt om et dokument fra Finanstilsynet med den lange titel "Vejledning til virksomheder omfattet af hvidvaskloven til vurdering af foreninger i forhold til risikoen for hvidvask og terrorfinansiering." Dette dokument kan gøre tilværelsen meget nemmere for en stor del af landets frivillige foreninger. Og det har de den grad brug for det.

Tusindvis af foreninger, der drives af frivillige ildsjæle, er fanget i en bøvlet og dyr fælde: På den ene side er det så godt som umuligt at drive en forening uden en bankkonto. På den anden side stiller bankerne omfattende og besværlige krav til deres foreningskunder.

På bekostning af sagen

Arbejdet med at tilfredsstille bankernes oplysnings- og dokumentationsønsker stjæler – sammen med andet administrativt bøv! - en stor del af de frivilliges tid fra det, det egentligt handler om: den gode sag og det lokale fællesskab. Ofte stjæler det også en stor del af den begrænsede økonomi, som særligt mindre foreninger råder over.

Da bridgeklubben i Faaborg blev nødt til at oprette en ny konto, forlangte banken registrering af samtlige bestyrelsesmedlemmer med kørekort, personnummerbevis og vellignende foto, og de måtte vente i to måneder på få kontoen oprettet. Amatørorkestre oplever at skulle besvare lange spørgeskemaer om deres "leverandører", og om de sælger fyrværkeri, tobak og alkohol.

Den nye foreningskasserer i spejdergruppen på Amager måtte bruge måneder på at få adgang til foreningens bankkonto, og i mellemtiden måtte spejdergruppen have en "papkasseøkonomi", hvor de ikke kunne tilbagebetale udlæg fra frivillige.

Andre foreninger, hvis indtægter kommer i form af kontant entré-betaling til arrangementer, må køre langt til den nærmest filial, der modtager kontantbeløb – hvis banken overhovedet vil acceptere større kontantbeløb.

Det store kontrolapparat kræver arbejdstimer i banken, og det boner ud i gebyrer, som er helt ude af proportioner med foreningernes økonomi. En lille idrætsforening i Bramming har en årlig indtægt til aktiviteterne på 60.000 kr. og må betale 3.400 kr. i gebyr til deres bank.

Truet af papirarbejde

Foreningerne i Danmark giver hundrede tusinde af mennesker en meningsfuld fritid, et lokalt fællesskab og fysisk sundhed. De skaber sammenhængskraft og hverdagsdemokrati.

Men bankernes kontrol-helvende risikerer at kvæle foreningslivet i Danmark. Halvdelen af de 2.500 foreningsaktive, som deltog i [Kulturministeriets undersøgelse](#) tidligere i år, overvejer at droppe foreningsarbejdet. Halvdelen begrundet det med for meget administrativt bøv!, ikke mindst i forhold til bankerne.

Når foreningerne forundret spørger deres bankrådgiver, hvad banken vil med alle disse oplysninger og al den dokumentation, lyder svaret: Det er vi forpligtet til på grund af loven om hvidvask og terrorfinansiering.

Der er næppe mange, som er uenige i, at vi skal undgå penge-hvidvask og finansiering af terror. Men der er ikke noget, der tyder på, at den slags aktiviteter foregår i noget betydeligt omfang i foreningslivet. Det må være muligt i stedet at fokusere kontrollen på de konti, der har store indestående og store bevægelser, og på de kunder, som har en mistænkelig adfærd.

Begrænset risiko

Den positive nyhed er, at bankerne nu kan behandle foreningerne mere lempeligt. Det giver den ny vejledning fra Finanstilsynet mulighed for.

Vejledningen er resultatet af knap to års arbejde i et samarbejde mellem bankernes brancheorganisation, Finans Danmark, myndighederne og repræsentanter fra foreningslivet (DGI, DIF, DUF, DFS, Frise, Danske Seniorer, Civilsamfunds Brancheorganisation og ISOBRO) og med opbakning fra Folketingets partier.

Nu kan bankerne ikke længere henvise til hvidvaskloven som begrundelse for det omfattende kontrolregime – i forhold til langt de fleste foreninger. Det er nu op til bankerne, om foreningerne i Danmark skal få det lettere.

Vejledningen anviser, hvordan bankerne kan udpege de foreninger, som har ”begrænset risiko” for at involvere sig i hvidvask eller terror. Det sker på baggrund af syv kendetegn ved den slags foreninger. Langt de fleste foreninger har en del af disse kendetegn.

- Banken har betryggende kendskab til foreningen
- Foreningen har en begrænset økonomi (indeståender og bevægelser)
- Foreningen er underlagt kontrol fra offentlige myndigheder i anden sammenhæng
- Foreningen har et demokratisk formål og struktur
- Foreningen er en landsorganisation eller er medlem af en landsorganisation
- Foreningen er professionelt ledet.
- Foreningen har betryggende mekanismer for overførsler til og fra udlandet

Bolden ligger hos bankerne

Når banken har placeret foreningen i ”begrænset risiko” gruppen, kan den nøjes med ganske lidt dokumentation og kontrol. Så er det slut med at forlange, at alle bestyrelsesmedlemmer møder op i banken med pas, sygesikringskort og et foto.

Vi er rigtig glade for, at bankerne ikke længere behøver at gøre det urimeligt besværligt at være foreningsfrivillig. Vi ser frem til, at de benytter sig af den mulighed. Og vi går ud fra, at foreningerne også vil kunne slippe med et lavere gebyr, når banken ikke længere skal kontrollere så meget.

Men vejledningen *pålægger* ikke bankerne at benytte modellen med begrænset risiko/begrænsede kontrolkrav. Det er en *mulighed*, de får. Derfor vil vi opfordre hele Foreningsdanmark til at holde øje med, at bankerne benytter sig af denne mulighed, og at de ikke bare kører videre som hidtil.

Det bør være i bankernes egen interesse at slippe for unødigt kontrolarbejde, og vi bør kunne forvente det nødvendige samfundssind fra så store institutioner i vores samfund, som enhver borger, virksomhed eller forening er afhængige af. Samtidig vil vi som hoved- og paraplyorganisationer i foreningslivet tage vores

ansvar for at vejlede lokalforeninger og guide frivillige ledere til at gøre brug af hvidvaskvejledningens nye muligheder. Det er opskriften til at lette noget af bankbureaukratiet for foreningerne.

Nyt Folketing skal komme bureaukratiet til livs

Dagen efter at Finanstilsynet udsendte vejledningen, udskrev statsminister Mette Frederiksen valg til

I foreningslivet er det vores håb og klare opfordring, at en ny regering sammen med Folketingets partier sætter sig som mål at gøre det lettere og sjovere at være frivillig i foreningslivet.

Et første skridt er at holde et vågent øje med, om hvidvaskvejledningen faktisk kommer til at ændre bankernes dokumentations- og kontrolkrav til foreningerne.

Men der skal mere til. Politikerne skal sætte fuldt tryk på, at vi får ryddet ordentlig op i alle de unødige regler, der får mange frivillige ildsjæle til at miste gejsten og motivationen. Et nyt Folketing skal befri foreningslivet for bureaukratisk bøvl.

****Kronikken er skrevet af:***

Anne Sina, sekretariatschef, Civilsamfundets Brancheforening

Casper Bo Danø, direktør, Frivilligcentre & Selvhjælp Danmark (FriSe)

Charlotte Bach Thomassen, landsformand, DGI

Christine Ravn Lund, forkvinde, Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF)

Hans Natorp, Formand, Dansk Idræts Forbund (DIF)

Katrine Lester, direktør, Danske Seniorer

Kenneth Kamp Butzbach, generalsekretær, ISOBRO

Michael Voss, chefkonsulent, Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS)